ФЕМІНІСТИЧНА МЕТОДОЛОГІЯ ЯК ПРОБЛЕМА УКРАЇНСЬКОГО КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО ПРОСТОРУ

Монахова Наталія Вікторівна
старша викладачка НПУ імені М. П. Драгоманова
monakhova.csd@gmail.com

В українському гуманітарному просторі існує чітко сформований науковий інтерес до ґендерних студій. Проте сьогодні вже неможливо не помітити певне зміщення загального спрямування таких досліджень: в бік їх потужної есенціалізації, відмежування їх від феміністичної методології/епістемології та зближення із позитивістською методологією та патріархальною картиною світу, що нівелює їхній трансформаційний потенціал. Власне, це феномен усього пострадянського простору - досить активний розвиток ґендерних студій, переважно (за поокремими виключеннями) відірваних від свого ідеологічного підґрунтя.

Так само привертає увагу той факт, що в українській гуманітаристиці феміністичні дослідження практично відсутні в культурологічному просторі, хоча феміністична/ґендерна методології, розроблені у процесі інтеґрації фемінізму в науку (зокрема, у культурну антропологію), є інструментами радикально іншого підходу до інтерпретації об'єктів культурологічного дослідження. Адже саме такий підхід дозволяє змінити уявлення про суб'єкт/об'єкт дослідження (від універсальної людини, себто чоловіка, до суб'єктної жінки) та наголосити на тому, що усі культурні процеси вкорінені у певну ідеологію.

Отже, завданням даної доповіді є дослідження процесів інституціалізації фемінізму та феміністичної методології в українських гуманітарних науках, зокрема в культурології, а саме - підстав для формування описаної вище ситуації, а також потенціалу цієї методології у суто культурологічних студіях.

Розвиток фемінізму та феміністичної методології в Україні є досить специфічним, про що свідчать три моменти, які вказують на їхній нерівномірний розвиток у просторі соціогуманітанирних дисциплін. По-перше, за виключенням розвідки (російською мовою) «Поворот до феміністської епістемології: Постнекласика – фемінізм – наука» В. Гайденко, не існує системних праць щодо методологічних засад фемінізму як напрямку наукових досліджень. Також за поодинокими виключеннями відсутні переклади українською мовою засадничих робіт з феміністської методології,

у тому числі й написаних нещодавна. У цілому, це означає, що відсутній україномовний феміністичний дискурс, тобто відсутня єдність, яка б давала можливість як інтерпретувати тексти та феномени культури з позицій феміністської методології, так і сприймати такі інтерпретації.

По-друге, важливим є те, що фемінізм, феміністична методологія та ґендерні дослідження увійшли в українське наукове середовище через англомовний контекст і є, за виключенням перекладів Юлії Крістевої, перекладами з англійської мови, а отже представляють англо-американську феміністичну традицію.

По-третє, очевидним є те, що певні соціогуманітарні дисципліни уникають інтеґрації феміністичної методології, а отже – й ґендерних досліджень у їхньому ідеологічно наснаженому сенсі. Уникаючи говорити про фемінізм не тільки як про ідеологічно наснажену методологію, а й як про методологію, яка є свідомою не тільки власної ідеологічної заанґажованості, а й ідеологічної заанґажованості загального (зокрема, пострадянського) наукового дискурсу, такий підхід є інструментом обрізання, знешкодження, одомашнення феміністичної методології, а отже й ґендерних студій, позбавляючи їх їхніх методологічних засад. Більше того, відсторонення українських ґендерних студій від феміністичного ідеологічного підґрунтя, призводить до їх виснаження, у результаті чого термін «ґендер» використовується як політично коректний замінник терміну «стать», а наукові дослідження «просто дода[ють] жінок і розміш[ують]» [1, с.140].

Причин цьому може бути кілька. По-перше, слово «ідеологія» у сучасній науковій свідомості пов'язана зі спадком Радянського Союзу та травматичним досвідом тотальної ідеологізації суспільства. Отже, можна припустити, що привнесення феміністичної методології на пострадянському просторі є ретравматизуючим процесом, і суспільство – у тому числі й наукова спільнота – відповідно чинить опір. Утім, ще Е. Саїд у своїй роботі «Орієнталізм» продемонстрував неможливість уникнути ідеологізації наукових процесів, більше того – що наукові процеси завжди є зідеологізованими та віддзеркалюють і транслюють домінуючу ідеологію. Саїд стверджує, що «для тих, хто вивчає літературу й критику, орієнталізм дає чудовий взірець взаємозв'язків, які існують між суспільством, історією та текстуальністю; більше того, та культурна роль, яку Схід відіграє на Заході, пов'язує орієнталізм з ідеологією, політикою та логікою влади, тобто матеріалами, які… мають прямий стосунок до літературної спільноти» [2, с.40]. Отже, наука ніколи не є ідеологічно невинною, у тому числі коли предметом дослідження є ґендерно марковані соціальні феномени.

Прагнення знешкодити ідеологічний компонент епістемології та методології, винести його на марґінез наукових процесів пов'я-

зано ще з однією причиною, чому українське наукове середовище чинить опір феміністичній його трансформації. У результаті тотального наснаження ідеологією усіх феноменів радянського культурного простору сформувався активний рух спротиву, який, наприклад, в літературі знайшов вихід у русі шістдесятників із його прагненнями вийти поза межі догматики соціального реалізму, та актуалізувався романтичний заклик до «чистого мистецтва» (або «Мистецтво заради мистецтва»). Таке ставлення до культури, мистецтва, літератури залишається актуальним й в Україні сьогодення. Але завдяки фемінізму вирізнився ще один аспект ідеалістичних уявлень про можливість існування позаідеологічних культурних об'єктів, про позаідеологічність культури як такої, пов'язаний зі статтю. «Хоча мені й не імпонують означення – чоловіча й жіноча поезія й проза, а відповідно, й чоловіче та жіноче літературознавство: є просто література й наука про неї, і місце кожного в ній залежить лише від міри його таланту та сумління, а не від статі. Іншими словами – літературу творять особистості», - пише Л. Тарнашинська [3, с.73]. Утім, уявлення про будь-який культурний феномен як позаґендерний є настільки ж есенціалістським за своєю суттю, як наполягання на існуванні Жіночності чи Мужності.

Ще однією причиною уникання феміністичної методології є описане С. Гардінг руйнування ідентичності, до якого спричиняється дана методологія: «[феміністичні критичні зауваження] ставлять під сумнів наше відчуття особистісної ідентифікації на найдораціональнішому рівні, на рівні її сутності. Вони ставлять під сумнів бажаність ґендерованих аспектів наших особистостей та вираження ґендера у соціальних практиках, які забезпечили більшості чоловіків і жінок глибоко привабливі частини тожсамості» [4, с.17]. Дійсно, усвідомлення того, що ґендерованість кожної особистості проявляється не тільки у романтичних стосунками із представниками протилежної статі, а й кожному аспекті життя (що, для прикладу, продемонстрував Майкл Кіммел у книзі «Ґендероване суспільство» [5]), а отже й у професійній, зокрема – у науковій, діяльності, примушує ставити перед собою питання: наскільки дійсно об'єктивним є моє бачення світу як науковця чи науковки? Наскільки «ґендерні лінзи» (С. Бем) впливають на мою інтерпретацію спостережуваних і аналізованих явищ? Також подекуди вимоги рівності призводять до руйнівного щодо ідентичності відчуття, за Гардінг, що «від жінок вимагають обміняти основні аспекти своєї ґендерної ідентичності на маскулінну версію – не вимагаючи аналогічного «деґендеруючого» процесу від чоловіків» [4, с.53].

Й наостанок хотілося б відзначити, що існує ще одна тенденція, яка побічно унеможливлює активну інтеграцію ґендерної методології у наукові процеси України. Міждисциплінарні підходи,

які є невід'ємним елементом феміністичних і ґендерних досліджень, усе ще повною мірою не знайшли своє місце у континуумі українських наукових досліджень. Про це писала ще у 1991 р. С. Павличко: «Фемінізму як явища або зрілої інтелектуальної течії в Україні не існує ні в суспільному, ні в культурному житті, ні тим більше в науковому аналізі». [6, с.29] Відтоді ситуація кардинально не змінилася. Це є наслідком, зокрема, «процесів диференціації та замкненості наукових дисциплін і теорій в українській науці, неконструктивності спроб побудови формалізованої картини світу» [7, с.14]. Тому в Україні й досі не можливо захисти дисертацію на ступінь кандидата чи доктора наук за міждисциплінарним напрямком досліджень, оскільки таких не передбачень у «Переліку наукових спеціальностей» [8], що практично не змінився за останні десятиліття, а отже є формою протистояння змінам, що їх зазнає науковий процес в Україні.

Список використаних джерел:

1. Bunch, Charlotte. Passionate Politics, Essays 1968-1986: Feminist Theory in Action // Charlotte Bunch. – New York: St. Martin's Press, 1987

2. Саїд Е. Орієнталізм. - К.: Видавництво Соломії Павлички «Основи», 2001. – 511 с.

3. Тарнашинська Людмила. «Перед літературознавчим дзеркалом… або дещо на захист фемінізму» // Жінка як текст. Емма Андієвська, Соломія Павличко, Оксана Забужко: Фраґменти творчості і контексти / Людмила Таран (упор.). – К.: «Факт», 2002. – 208 с. – С. 67-77.

4. Harding, Sandra. The science question in feminism / Sandra Harding. – Ithaca, London: Cornell University Press, 1986.

5. Кіммел М.С. Ґендероване суспільство / Майкл С. Кіммел [пер. з англ. Сусанни Альошкіної]. – К.: Факт, 2003. – 490 с.

6. Павличко С. Фемінізм / Соломія Павличко. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – 322 с.

7. Палагін О. Міждисциплінарні наукові дослідження: оптимізація системно-інформаційної підтримки / О. Палагін, О. Кургаєв // Вісник Національної академії наук України. – 2009. - №3. – С. 14-25 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/all/herald/2009-03/st3.pdf

8. Перелік наукових спеціальностей. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1133-11

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОПЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА
Інститут філософської освіти і науки
Інститут педагогіки і психології
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«АКАДЕМІЯ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОПЧНОЇ
НАУКИ І ПРАКТИКИ»

ІФОН
10 РОКІВ

ГУМАНІТАРНИЙ КОРПУС

Випуск 3

Збірник наукових статей з актуальних проблем філософії, культурології, психології, педагогіки та історії

Київ 2014

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА

Інститут філософської освіти і науки

Інститут педагогіки та психології

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«АКАДЕМІЯ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ»

До 10-річчя
Інституту філософської освіти і науки
НПУ імені М.П. Драгоманова

До 50-річчя кафедри культурології
НПУ імені М.П. Драгоманова

ГУМАНІТАРНИЙ КОРПУС

Випуск 3

Збірник наукових статей з актуальних проблем філософії, культурології, психології, педагогіки та історії

Київ
«Генеза» • 2014

УДК 159.9+1+37+93](063)
ББК 88я431+87я431+74я431+63я431
Г94

Гуманітарний корпус: [збірник наукових статей з актуальних проблем філософії, культурології, психології, педагогіки та історії] – Випуск 3 / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова; ГО «Академія розвитку психологічної науки і практики» / упорядники: Кучеренко Є.В., Русаков С.С. – К. : Генеза, 2014. – 368 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Інституту філософської освіти і науки НПУ імені М. П. Драгоманова (протокол № 5 від 10 грудня 2014 року)

Редакційна колегія:

Артамонова Л.М. – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії Вітчизни Самарської державної академії культури та мистецтв (Росія).

Бойчук М.А. – доктор філософських наук, професор НПУ імені М. П. Драгоманова.

Бондар В.І. – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, директор Інституту педагогіки і психології НПУ імені М.П.Драгоманова, завідувач кафедри психології і педагогіки НПУ імені М. П. Драгоманова, заслужений працівник освіти України.

Дробот І.І. – доктор історичних наук, професор, директор Інституту філософської освіти і науки НПУ імені М. П. Драгоманова, завідувач кафедри історії та філософії історії НПУ імені М.П.Драгоманова, заслужений діяч науки і техніки України.

Долинська Л.В. – кандидат психологічних наук, професор, заступник директора Інституту філософської освіти і науки НПУ імені М. П. Драгоманова з наукової роботи та міжнародних зв'язків, завідувач кафедри психології НПУ імені М. П. Драгоманова, заслужений працівник освіти України.

Матвієнко О.В. – доктор педагогічних наук, заступник директора Інституту педагогіки і психології НПУ імені М. П. Драгоманова з наукової роботи, професор кафедри педагогіки та методики початкового навчання НПУ імені М. П. Драгоманова.

Матюгін І.Ю. – доктор педагогічних наук, засновник «Школи ейдетики» в Москві (Росія).

Мєднікова Г.С. – доктор філософських наук, професор кафедри культурології НПУ імені М. П. Драгоманова.

Митник О.Я. – доктор педагогічних наук, завідувач кафедри практичної психології НПУ імені М. П. Драгоманова.

Можейко М.О. – доктор філософських наук, професор, професор Інституту теології імені святих Мефодія та Кирила Білоруського державного університету (Білорусь).

Приходько Ю.О. – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології і педагогіки Інституту педагогіки і психології НПУ імені М. П. Драгоманова, академік Академії наук вищої школи України.

Синьов В.М. – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, директор Інституту корекційної педагогіки і психології НПУ імені М. П. Драгоманова, президент Асоціації корекційних педагогів України.

У збірнику подано наукові статті за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Філософія і релігія в просторі сучасної культури» (7-8 листопада 2014 р.) та ІІІ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні проблеми гуманітарних наук у дослідженнях молодих науковців» (20 жовтня – 16 листопада 2014 р.)

В працях аспірантів, студентів та молодих вчених з України, Польщі, Білорусі та Росії висвітлено актуальні теоретичні та прикладні проблеми психології, філософії, культурології, історії, педагогіки, а також представлено міждисциплінарні пошуки та здобутки.

ISBN

Упорядники:

Кучеренко Є.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології і педагогіки НПУ імені М.П. Драгоманова.

Русаков С.С. – кандидат філософських наук, старший викладач кафедри культурології НПУ імені М.П. Драгоманова, заступник директора Інституту філософської освіти і науки НПУ імені М.П.Драгоманова з соціально-виховної роботи.

Друкується за оригінальними авторськими текстами.
Редакційна колегія не несе відповідальності за авторську редакцію поданих матеріалі та не завжди поділяє думку авторів.

© Автори статей, 2014
© Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2014
© ГО «Академія розвитку психологічної науки і практики», 2014
© Видавництво, 2014

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

ГУМАНІТАРНИЙ КОРПУС

Випуск 3

Збірник наукових статей з актуальних проблем філософії, культурології, психології, педагогіки та історії

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Філософія і релігія в просторі сучасної культури»
(7-8 листопада 2014 р.)

Матеріали
III Міжнародної науково-практичній інтернет-конференції
«Актуальні проблеми гуманітарних наук у дослідженнях молодих науковців»
(20 жовтня – 16 листопада 2014 р.)

Друкується за оригінальними авторськими текстами.
Редакційна колегія не несе відповідальності
за авторську редакцію поданих матеріалів.

Верстка та оригінал-макет	*Клименко Євгенія*
Обкладинка	*Клименко Євгенія*
Фото на обкладинці	*Левіт Геннадій*

Формат 80х64/16
Віддруковано з оригіналів
Наклад 100 примірників
Гарнітура PT
Ум. друк. арк. 21,39. Обл. вид. 21,51.

ЗМІСТ

ДЕРРИДА И РЕЛИГИЯ: ПРОБЛЕМА ВЕРЫ И ЗНАНИЯ В ТОПИКЕ ДЕКОНСТРУКЦИИ
Азарова Юлия Олеговна ***3***

«ВІДКРИТИЙ» ТВІР У. ЕКО В КОНТЕКСТІ ЕСТЕТИЧНИХ СТРАТЕГІЙ СУЧАСНОЇ МУЗИКИ
Балакірова Світлана Юріївна ***7***

БИБЛИОТЕКА КАК ФЕНОМЕН КУЛЬТУРЫ: КЛАССИКА-НЕКЛАССИКА-ПОСТНЕКЛАССИКА
Барма Олег Анатольевич ***10***

«ВОСКРЕСІННЯ АВТОРА» ЯК АЛЬТЕРМОДЕРНА МОДЕЛЬ ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТІ (НА ПРИКЛАДІ ПОЕЗІЇ СЕРГІЯ ЖАДАНА)
Більченко Євгенія Віталіївна ***15***

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КУРИКУЛУМУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ В АВСТРІЇ
Биндас Олена Миколаївна ***19***

ТРАНСЦЕНДЕНТАЛЬНА МЕДИТАЦІЯ В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ
Бойчук Микола Андрійович ***23***

ЕСЕНЦІАЛІСТСЬКІ ТЛУМАЧЕННЯ ФЕМІННОСТІ У СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ
Буланова-Дувалко Людмила Федорівна ***26***

ОСНОВИ ПРОГРАМУВАННЯ ЗАНЯТЬ З ВИКОРИСТАННЯМ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ
Верховська Марина Володимирівна ***28***

ВІЗУАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ СУЧАСНОГО КІНО В ОСМИСЛЕННІ ЕКЗІСТЕНЦІЙНИХ ПРОБЛЕМ
Ворожейкін Євген Петрович ***32***

ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСФОРМАЦІЙ РЕЛІГІЙНОГО ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В ПОСТКОЛОНІАЛЬНИЙ ПЕРІОД
Гаврилюк Володимир Васильович ***35***

КОНЦЕПЦІЯ «РУСЬКИЙ СВІТ» ЯК ВИКЛИК УКРАЇНСЬКІЙ ДЕРЖАВНОСТІ
Галіченко Максим Володимирович ***37***

МІФОГЕОГРАФІЯ: ФЕНТЕЗІ ДЖ.ТОЛКІНА
Гурова Інна Володимирівна ***39***

ОСМИСЛЕННЯ НОВОГО ЗАПОВІТУ В ТЕОЛОГІЇ ПАУЛЯ ТІЛЛІХА
Данканіч Артем Сергійович ***43***

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ТУРИСТИЧЕСКОГО КОМПЛЕКСА «СТРУСТО» В РАМКАХ ОРГАНИЗАЦИИ СЕМЕЙНОГО ТУРИЗМА
Делец Каролина Сергеевна ***45***

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ У ПІДЛІТКІВ
Демида Соломія Михайлівна, Носок Марія Сергіївна ***49***

ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ В СУСПІЛЬСТВІ ТОТАЛІТАРНОГО ТИПУ
Демура Оксана Олександрівна ***53***

ЕСТЕТИЗАЦІЯ ЗЛА У ПОПУЛЯРНІЙ КУЛЬТУРІ
Адам Анджей Добжиньскі ***55***

КОНОТОПСЬКА БИТВА ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ
Друженець Алла Вадимівна ***59***

ПРОБЛЕМА КАТЕГОРІАЛЬНОЇ СПЕЦИФІКАЦІЇ ФЕНОМЕНІВ ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНА ТЕОЛОГІЯ, ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНА АНТРОПОЛОГІЯ, ФІЛОСОФІЯ КЛАСИЧНОГО ЕКЗИСТЕНЦІАЛІЗМУ
Ємельяненко Ганна Дмитрівна ***62***

ВІРТУАЛІЗАЦІЯ ДУМКИ У ДРЕВНЬОІНДІЙСЬКІЙ ФІЛОСОФСЬКІЙ ТРАДИЦІЇ
Здоровенко Валентина Василівна ***64***

МОЖЛИВОСТІ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА В ОСЯГНЕННІ ПОТЕНЦІАЛІВ ЛЮДСЬКОГО БУТТЯ
Здоровенко Віктор Васильович ***68***

МУЗИКА ЯК КРИТЕРІЙ СТРАТИФІКАЦІЇ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ
Здоровенко Лілія Вікторівна ***71***

РОЛЬ ГЕНДЕРА В «ШАБЛОНИФИКАЦИИ» ВОСПРИЯТИЯ ИСКУССТВА КАК НОСИТЕЛЯ ФИЛОСОФСКИХ ИНТЕНЦИЙ
Зубатенко Валерия Сергеевна ***73***

ЕСТЕТИЗАЦІЯ ПОПУЛЯРНОГО МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В КОНТЕКСТІ ФЕНОМЕНА ДУХОВНОСТІ
Ігнатова Лариса Петрівна ***78***

ІНТЕГРАТИВНИЙ ЗВ'ЯЗОК ХРИСТИЯНСТВА ТА ФІЛОСОФІЇ В ПОСТКЛАСИЧНУ ЕПОХУ
Каменєва Тетяна Віталіївна ***79***

ФІЛОСОФСЬКА ТРАНСКРИПЦІЯ ДЕІДЕОЛОГІЗАЦІЇ
Карпенко Андрій Олексійович ***82***

ДО ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ МИСЛЕННЯ В УКРАЇНІ
Карпова Людмила Олександрівна ***85***

УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО У ПОШУКАХ ОСВІТНЬОГО ІДЕАЛУ
Кислий Анатолій Олександрович ***89***

МІЖДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ШВЕЦІЇ У 60-ТІ РОКИ XVI СТОЛІТТЯ
Коваль Олеся Олексіївна ***96***

ФАКТОР НЕОРЕЛІГІЙ У СВІДОМОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ
Кожушко Тетяна Валеріївна ***100***

ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО. ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ У СВІТІ ТА В УКРАЇНІ
Колодко Арсен Ігорович ***103***

КОНЦЕПЦІЯ ІНТЕРНЕТ ОСОБИСТОСТІ. ВЗАЄМОДІЯ ТА ВПЛИВИ РЕАЛЬНОГО ТА ВІРТУАЛЬНОГО «Я»
Конончук Юрій Васильович ***107***

CHARAKTERYSTYKA PONOWOCZESNEGO SPOŁECZEŃSTWA NA PRZYKŁADZIE NOWEJ DUCHOWOŚCI
Roman Kordonskyy, Ewelina Marta Mączka ***111***

ТІЛЕСНІСТЬ В УКРАЇНСЬКИХ ПЕРФОРМАТИВНИХ ПРАКТИКАХ
Корнєєва Тетяна Олександрівна ***122***

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПОСТКОЛОНІАЛЬНОЇ КРИТИКИ У ФІЛОСОФСЬКІЙ ПРОБЛЕМАТИЦІ СУЧАСНОСТІ
Кузін Віталій Вікторович ***126***

САМОРЕАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ ЯК ЧИННИК ЇЇ СУБ'ЄКТИВНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ
Курочка Катерина Володимирівна, Міщук Юлія Дмитрівна ***132***

ІНТЕРНЕТ-ВИМІР ЯК ОДНА З МОЖЛИВОСТЕЙ САМОРОЗВИТКУ І САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ДЛЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ
Кух Людмила Петрівна ***135***

РОЗВИТОК ПОЛТАВСЬКОГО ЄПАРХІАЛЬНОГО ЖІНОЧОГО УЧИЛИЩА (1868 – 1918)
Куценко Юлія Сергіївна ***137***

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ТЕОРІЇ СУБОСОБИСТОСТЕЙ З ПОЗИЦІЙ ПСИХОСИНТЕЗУ
Кучеренко Єгор Валерійович, Лук'яненко Геннадій Тимофійович ***141***

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДИТЯЧИХ СТРАХІВ У ПСИХОЛОГІЧНІЙ НАУЦІ
Ларін Дмитро Ігорович ***145***

РЕЦЕПЦІЯ РЕЛІГІЙНОСТІ М. І. КОСТОМАРОВА В СУЧАСНОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ
Левицька Оксана Михайлівна ***148***

СЕКУЛЯРИЗАЦІЯ ХРИСТИЯНСЬКОГО КОНЦЕПТУ ВІРИ В ФІЛОСОФІЇ КАНТА
Левченко Тетяна Григорівна ***151***

МІСТО СВЕРДЛОВСЬК. МИНУЛЕ Й СЬОГОДЕННЯ
Макєєва Альона Ігорівна ***155***

ОСНОВИ ЕПІСТЕМОЛОГІЇ ПРАВОСЛАВ'Я ДОБИ ПОСТМОДЕРНУ (ЗА «АПОЛОГЕТИКОЮ» ОТЦЯ ВАСИЛЯ ЗЕНЬКОВСЬКОГО)
Матюшко Богдан Костянтинович ***159***

ФІЛОСОФУВАННЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНИЙ ПРОЕКТ СУЧАСНОСТІ
Мєднікова Галина Сергіївна ***168***

КУЛЬТУРА ПОСТМОДЕРНА: ПОТЕРЯ ОБРАЗА
Мовчан Вера Серафимовна ***172***

ГЕНДЕРНЫЕ РАЗЛИЧИЯ В ПЕРИОД КРИЗИСА СРЕДНЕГО ВОЗРАСТА
Моисейкина Анна Георгиевна ***176***

ФЕМІНІСТИЧНА МЕТОДОЛОГІЯ ЯК ПРОБЛЕМА УКРАЇНСЬКОГО КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО ПРОСТОРУ
Монахова Наталія Вікторівна ***180***

ІНТЕРАКТИВНІСТЬ VS ІНТЕРПАСИВНІСТЬ: ПИТАННЯ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ СМИСЛУ
Муха Ольга Ярославівна ***184***

«ОБРАЗ» ТА «ЗОБРАЖЕННЯ» У ВІЗУАЛЬНІЙ КОМУНІКАЦІЇ
Назаренко Марія Сергіївна ***187***

ГАРМОНІЯ ЯК ПРОЯВ ДУХОВНОСТІ ЛЮДИНИ МИСТЕЦТВА МОДЕРН
Оборська Світлана Валентинівна ***190***

ВЛИЯНИЕ ВНЕШНИХ ФАКТОРОВ НА РЕШЕНИЕ «КРЕСТЬЯНСКОГО ВОПРОСА» ВО 2-й ПОЛОВИНЕ 20-х – НАЧАЛЕ 50-х ГОДОВ XIX в.
Ожиганов Дмитрий Игоревич ***194***

ВНУТРІШНЯ ФОРМА СЛОВА У ГЕРМЕНЕВТИЧНОМУ АНАЛІЗІ РЕЛІГІЙНОГО ДИСКУРСУ
Остащук Іван Богданович ***199***

ХУДОЖНЯ ЛІТЕРАТУРА ЯК «ТЕОЛОГІЧНЕ МІСЦЕ» ДОСЛІДЖЕННЯ ЧУДЕС ІСУСА
Пальчик Андрій Олександрович ***203***

КОНЦЕПЦІЯ РЕЛІГІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У ВИВЧЕННІ СПІЛЬНОТИ ЄВАНГЕЛЬСЬКИХ ХРИСТИЯН-БАПТИСТІВ
Панич Олена Іванівна ***207***

ТРАНСФОРМАЦІЯ НАРАТИВУ СПАСІННЯ У ПОСТРАДЯНСЬКОМУ ПРОТЕСТАНТИЗМІ
Панченко Марина Григорівна ***211***

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ПРОДУКТ ЯК ЗАСІБ ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПРИКЛАДІ СЕРІАЛУ «ТЕОРІЯ ВЕЛИКОГО ВИБУХУ»
Парадзінська Дарія Олегівна ***215***

ДО ПРОБЛЕМИ ДЕФІНІЦІЇ ПОНЯТЬ ЕКОНОМІКИ КУЛЬТУРИ
Пархоменко Ірина Ігорівна ***218***

РОЛЬ СЕМЬИ В РАЗВИТИИ ЛИЧНОСТИ ДЕТЕЙ С ОГРАНИЧЕННЫМИ ВОЗМОЖНОСТЯМИ
Петрова Елена Константиновна ***223***

СОЦИОКУЛЬТУРНАЯ РЕАБИЛИТАЦИЯ В УЧРЕЖДЕНИЯХ КУЛЬТУРЫ
Петровская Анна Юрьевна ***226***

УТИСКИ ПРЕСИ ПОЛТАВЩИНИ 1905-1906 РР. (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ГАЗЕТИ «ГРОМАДСЬКА ДУМКА»)
Подобна Євгенія Володимирівна ***233***

ПРОБЛЕМА ВИХОВАННЯ ДУХОВНОСТІ В ЕПОХУ ІНФОРМАЦІЙНО-ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПРОГРЕСУ
Поліщук Наталія Володимирівна ***237***

РЕЛІГІЯ У ДУХОВНОМУ ВДОСКОНАЛЕННІ ЛЮДИНИ
Процик Леся Лукашівна ***242***

РЕЛІГІЯ І ТЕХНОЛОГІЇ. МЕДІААРХЕОЛОГІЯ ТА СУЧАСНЕ МИСТЕЦТВО
Пруденко Яніна Дмитрівна ***246***

СЕЛФІ ЯК АВТОПОРТРЕТ МІЛЕНІАЛІВ
Пятковська Юлія Вікторівна ***250***

ТЕЛЕСЕРІАЛ ЯК ЯКІСНИЙ АВТОРСЬКИЙ ПРОДУКТ В КОНТЕКСТІ ПОПУЛЯРНОЇ КУЛЬТУРИ
Русаков Сергій Сергійович ***253***

РОЛЕВОЕ ДВИЖЕНИЕ В КОНТЕКСТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ДОСУГА В МОЛОДЕЖНЫХ СУБКУЛЬТУРАХ
Савченко Екатерина Александровна ***255***

ПРОБЛЕМА СТРЕСУ В ПСИХОЛОГІЧНІЙ НАУЦІ
Сапєгін Роман Олександрович ***259***

ПОПУЛЯРИЗАЦИЯ ИНТЕРНЕТ-ПРОЕКТА «БУДЬ МУДРЫМ» В МОЛОДЁЖНОЙ СРЕДЕ
Смирнов Артём Андреевич ***261***

ПЕРЕОСМЫСЛЕНИЕ СОТЕРИОЛОГИИ ЕВАНГЕЛИЗМА В ПОСТМОДЕРНОМ БОГОСЛОВИИ
Соловий Роман Павлович ***266***

МЕДІАТЕКСТ І КУЛЬТУРНА КАРТИНА СВІТУ ЛЮДИНИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДОБИ
Стецюра Катерина Олександрівна ***270***

ЧАК ПАЛАНИК В ОЧАХ МАСОВОГО ЧИТАЧА
Ступак Яна Олександрівна ***272***

РОЗВАЖАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ СУЧАСНОГО МУЗЕЮ
Супрунчук Олександра Павлівна ***275***

PRZEOBRAŻENIA ŚWIATA ARABSKIEGO W UTWORACH ARABSKICH WYKONAWCÓW MUZYKI RAP
Sygidus Kamil ***277***

ПОНЯТТЯ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ У КОНТЕКСТІ ЗАРУБІЖНИХ ПСИХОЛОГІЧНИХ ТЕОРІЙ
Тищенко Іванна Анатоліївна ***286***

ВИНИКНЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТТЯ: НЕОБХІДНІСТЬ ЧИ УМОВНІСТЬ
Ткачук Наталія Миколаївна ***290***

ЦІННІСНІ ОБРИСИ СВІТУ В КОНТЕКСТІ ЕСТЕТИЧНОГО ДОСВІДУ МИСТЕЦТВА
Тоічкіна Світлана Андріївна ***293***

ДІАЛОГІЧНЕ ВИВЧЕННЯ ФІЛОЛОГІЧНИХ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У СЕРЕДНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ (УКРАЇНОЗНАВЧИЙ ТА ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ)
Уліщенко Андрій Борисович ***297***

ІНТЕРНЕТ ЯК ФОРМА КУЛЬТУРИ XXI СТОЛІТТЯ
Хоменко Глеб Володимирович ***304***

КУЛЬТУРНІ ФОРМИ БУТТЯ ФІЛОСОФІЇ
Христокін Геннадій Володимирович ***307***

СЛАБКІ СТОРОНИ ІМАНЕНТНОГО ПІДХОДУ ДО СПРАВИ ПОЕТИЧНОГО ПЕРЕКЛАДУ (КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ)
Цибулько Володимир Олександрович ***311***

СУЧАСНЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ ЯК ЗАСІБ НАВІЮВАННЯ ТА ПСЕВДОУКОРІНЕННЯ ЛЮДИНИ
Цимбал Тетяна Володимирівна ***315***

ПОШУК АВТЕНТИЧНОСТІ ЛЮДИНИ ЯК БАЗОВИЙ КРИТЕРІЙ ДУХОВНОСТІ
Чворсюк Ольга Павлівна ***318***

РЕЛІГІЙНЕ ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКА ЯК УМОВА ВСЕБІЧНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ
Чворсюк Ольга Павлівна ***321***

БОГОСЛОВСКАЯ ЭСТЕТИКА В СОВРЕМЕННОЙ ПРАВОСЛАВНОЙ ТЕОЛОГИИ
Черноморец Евгения Матеевна ***324***

КИЇВСЬКА ІДЕЯ В СУЧАСНОМУ РЕЛІГІЙНО-КУЛЬТУРНОМУ ДИСКУРСІ
Чорноморець Юрій Павлович ***328***

ПРОБЛЕМА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ ДО ШЛЮБНИХ СТОСУНКІВ
Шампаніна Вікторія Борисівна ***333***

ЗВ'ЯЗОК МІЖ ЦІННІСНИМИ ОРІЄНТАЦІЯМИ БАТЬКІВ І ДІТЕЙ
Шаповалов Андрій Сергійович ***336***

Л. ФОН РАНКЕ. УТВЕРДЖЕННЯ ПРИНЦИПУ ІСТОРИЗМУ Й ОБ'ЄКТИВНОСТІ В ІСТОРИЧНІЙ НАУЦІ
Шарпінський Сергій Сергійович ***339***

КУЛЬТУРНА МАРГІНАЛЬНІСТЬ ТА КУЛЬТУРНА ІДЕНТИЧНІСТЬ, ЯК ФІЛОСОФСЬКА ПРОБЛЕМА, В КОНТЕКСТІ РОМАННОЇ ТВОРЧОСТІ
Шевченко Оксана Володимирівна ***344***

ГІПЕРТЕКСТ ЯК РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СПЕЦИФІКИ СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРИ
Шевчук Юлія Анатоліївна ***347***

МИСТЕЦТВО ДОБИ «НОВИХ» МЕДІА: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЖАНРОВОЇ ЕВОЛЮЦІЇ
Шелупахіна Катерина Миколаївна ***349***

МЕТОДОЛОГІЯ ВИВЧЕННЯ ЛІБЕРАЛЬНОЇ ТЕОЛОГІЇ ГАВРИЇЛА КОСТЕЛЬНИКА
Шеремета Оксана Юліанівна ***353***

АМБІВАЛЕНТНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ ЕКЗИСТЕНЦІАЛЬНО-ГУМАНІСТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
Шувалов Олександр В'ячеславович ***357***